

Henk van Kooten

Een *tweestrijd* op de gevoelige plaat

Vijftig burgemeesters geportretteerd door één fotograaf. Een project dat uiteindelijk twee jaar duurde. De Wijchense kunstfotograaf Henk van Kooten verdiepte zich in de mens achter de ketting. Dit resulteerde in kunstzinnige foto's die niet alleen de burgemeester in functie, maar ook de mens en zijn ziel blootleggen. "Burgemeesters zijn veelal onbereikbaar voor burgers. Je kijkt tegen ze op en hebt respect voor ze. Dit fascineert mij"

TEKST EVELIEN DE RUITER FOTOGRAFIE HENK VAN KOOTEN

'Ik ben op dit moment beroemder in het buitenland dan in Nederland en dat is alleen maar op basis van mijn mastertitel'

Op een industrieterrein in het Gelderse plaatsje Wijchen, om de hoek bij Nijmegen, staat de studio annex woonhuis van fotograaf Henk van Kooten (46), zijn vrouw en vier dochters. Ik word warm ontvangen door Christina, zijn vrouw. "Henk komt er zo aan hoor. Hij is nog even bezig", zegt ze. Ondertussen kijk ik rond. De foto's aan de muur vertellen mij al een beetje het verhaal van de fotograaf in kwestie. Expressief, kunstzinnig en vernieuwend. Een absolute vakman. Geen wonder, want hij is een van de grote fotografen die Nederland op dit moment rijk is. Henk komt binnenlopen en schudt mijn hand. "Kijk", zegt hij. Hij wijst naar een groot portret aan de muur. Op de foto kijkt een man recht de lens in. Hij zit op een stoel. Om hem heen staan zijn dochters. Ze hebben hun ogen gesloten en knuffelen hun vader. "De man heeft kanker", zegt Henk. Shockeren? Nee, dat wil hij niet. De visuele impact van een foto vindt hij absoluut belangrijk. De foto moet een verhaal hebben. Je moet er bij na kunnen denken, zodat je er later aan terug kan denken.

De ketting

Aan het 'burgemeestersproject', zoals het project wordt genoemd, denkt Henk regelmatig terug. Henk: "Het ontstaan van het hele idee is op zich al een leuk verhaal. In 2005 kreeg ik drie grote Europese kwalificaties van de Federation of European Photographers voor de categorieën Portret, Huwelijk en Mode. Burgemeester Gosse Noordewier van Wijchen mocht mij deze prijzen uitreiken op het Kasteel in Wijchen. Tijdens onze bijeenkomst ontstond het idee voor het project 'De mens achter de ketting'. Met een serie portretten wilde ik de tweestrijd tussen beroep en privé benadrukken. Burgemeesters zijn, naar mijn mening, veelal onbereikbaar voor burgers. Je kijkt tegen ze op en hebt respect voor ze. Dit fascineert mij. Vandaar ook deze keuze. Burgemeester Noordewier stemde toe met het idee en na de fotosessie wees hij de volgende burgemeester aan. Zo ontstond uiteindelijk de ketting." In zijn jonge jaren vond Henk fotografen maar arrogante, betweterige hufters

die zichzelf graag op een voetstuk zetten. Hun afwijkende meningen en aanwezige ego om belangrijk te zijn stootte hem af. Henk koos zelf voor een opleiding verpleegkundige. Jarenlang was hij verpleegkundige, maar zijn fascinatie voor zijn hobby fotografie begon steeds meer te prikkelen. "Ja, nu ben ik ook een arrogante, betweterige hufter", lacht hij. Ondanks dat hij 'nog maar' elf jaar bezig is heeft hij al wel een paar prestigieuze prijzen op zijn cv mogen bijschrijven. Iets om trots op te zijn. "Jazeker. Ik ben op dit moment beroemder in het buitenland dan in Nederland

en dat is alleen maar op basis van mijn mastertitel. Ik mag dan ook graag workshops en lezingen geven in het buitenland."

Visueel weergeven

Van Kooten trok voor elke burgemeester wel anderhalf uur uit. Tijdens een inleidend gesprek leerde hij de burgemeester kennen. Zijn of haar persoonlijkheid, gedrevenheid, lichaamstaal, manier van praten en ego werden door Henk geanalyseerd. Dit combineerde hij uiteindelijk met zijn kunst; het visueel weergeven. "Het beeld van de burgemeester had ik niet van te voren klaar. Ik ben dus met allen in gesprek gegaan. Ik wilde weten wat voor mensen het zijn. Is er een ego aanwezig en wat kan ik daarmee? Dat ze allen één ding gemeen hebben is glaszuiver. Ik wilde echter het individuele verschil aantonen." In eerste instantie wilde Henk de burgemeester naakt laten poseren met alleen de ambtsketen om. Henk zucht even. "Dit was meer een gedachte van mij. Helaas was het niet uitvoerbaar."

Henk pakt zijn boek met de geportretteerde burgemeesters genaamd 'De menselijke keten', dat dit voorjaar werd gepresenteerd. Hij bladert er langzaam doorheen. Elke burgemeester heeft zijn eigen verhaal, zijn eigen identiteit. Henk heeft ook een eigen verhaal. Zijn verhaal over de kennismaking en de fotosessies met de burgemeesters. "Bijna allen kwamen naar mijn studio", vertelt hij. "Acht burgemeesters niet, deze heb ik bezocht, waaronder

burgemeester Cohen. Hem heb ik gefotografeerd voor één van zijn eigen kunstwerken in zijn kantoor. Boven zijn hoofd 'zweven' een vork en een lepel. Dit verwijst naar zijn ambt als eten en van gegeten worden. Hij eet van de maatschappij omdat hij er van moet leven. Tegelijkertijd eet de maatschappij ook van hem. Mooie gedachte, of niet?" Henk bladert verder. Guusje ter Horst staat in vlammend rood en met veel beweging op de foto. "Ik noem haar in beweging, want dat was ze ook", zegt hij. "Bij haar was de ketting al af. Hoewel ze nog steeds beweert dat ze ten tijde van de fotosessie nog niet wist dat ze weg zou gaan. Ik geloof haar.

In het boek spotten we voormalig Nijmeegs wethouder Bruls, sinds 2005 burgemeester van Venlo, in vol ornaat, met pak en keten. Burgemeester An-nemieke Vermeulen van Millingen aan de Rijn verscheen in drie varianten die ook nog eens gespiegeld waren. De Arnhemse burgemeester Paulien Krikke liet Van Kooten uit beeld kijken vanuit een paarse achtergrond. Burgemeester

'Vroeger werden koningen door bijvoorbeeld een Rembrandt geschilderd'

Arno Brok van Sneek staat afgebeeld tegen een knalroze achtergrond. "Toen hij naar de studio kwam, stond hij op me te wachten. Vanaf twintig meter zag ik een man met de handen gevouwen en de benen gekruist. Ik zag meteen dat hij homoseksueel was."

Internationaal

Uit verschillende hoeken kwamen reacties op het boek van Van Kooten. Henk: "Vroeger werden koningen door bijvoorbeeld een Rembrandt geschilderd. Als reactie gaf iemand dat deze traditie in moderne vorm terugkomt in mijn boek. Dat vond ik wel een mooie gedachte." In het verleden werd Henk wel eens vergeleken met kunstenaars als Michelangelo en Renoir. Hij vond het zelf belachelijk. "Toch als je nu terugkijkt zul je zeker parallellen zien." Of het hele project ook internationaal gelanceerd gaat worden is bij Henk de vraag. "Als er op Europees gebied dingen met elkaar worden verbonden dan is fotografie een beeld die dingen overstijgt", zegt hij. "De enige mogelijkheid om het project internationaal echt goed te doen is als er uit de Europese pot geld moet komen. Ik heb het nu even in de vrieskast gezet."

Vanaf 5 oktober is de expositie van 'De menselijke keten' te zien bij 't Rijkere Zitten, Van Welderenstraat 71, Nijmegen T 024 3889811. Het boek is te bestellen via www.henkvanKooten.nl en www.thiemart.com.